

Tlf.: 39 15 52 00
koebenhavn@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Havneholmen 29
DK-1561 København V
CVR-nr. 20 22 26 70

FONDEN SAGNLANDET LEJRE, HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER

SLANGEALLEEN 2, LEJRE, 4320 LEJRE

ÅRSRAPPORT

1. JANUAR - 31. DECEMBER 2021

Årsrapporten er fremlagt og godkendt af
bestyrelsen på fondens årsmøde,
den 21. marts 2022

Flemming Damgaard Larsen

CVR-NR. 33 24 72 57

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Fondsoplysninger	
Fondsoplysninger.....	3
Erklæringer	
Ledelsespåtegning.....	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	5-6
Ledelsesberetning	
Ledelsesberetning.....	7-24
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Resultatopgørelse.....	25
Balance.....	26-27
Egenkapitalopgørelse.....	28
Noter.....	29-32
Anvendt regnskabspraksis.....	33-35

FONDSOPLYSNINGER

Fonden	FONDEN SAGNLANDET LEJRE, HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER Slangealleen 2 Lejre 4320 Lejre CVR-nr.: 33 24 72 57 Stiftet: 30. september 1964 Kommune: Lejre Regnskabsår: 1. januar - 31. december
Bestyrelse	Kristian Kristiansen, formand Flemming Damgaard Larsen, næstformand Carsten Rasmussen Asger Høeg Søren Michael Sindbæk Peter Skak-Iversen Morten Meldgaard Christine Edda Antorini Dorte Lilly Kiilerich
Direktion	Lars Holten
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Havneholmen 29 1561 København V
Pengeinstitut	Nordea Bank Algade 16 4000 Roskilde Danske Bank Stændertorvet 5 4000 Roskilde
Årsmøde	Årsmøde afholdes 21. marts 2022 på fondens adresse.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021 for FONDEN SAGNLANDET LEJRE, HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Lejre, den 21. marts 2022

Direktion:

_____
Lars Holten

Bestyrelse:

_____
Kristian Kristiansen
Formand

_____
Flemming Damgaard Larsen
Næstformand

_____
Carsten Rasmussen

_____
Asger Høeg

_____
Søren Michael Sindbæk

_____
Peter Skak-Iversen

_____
Morten Meldgaard

_____
Christine Edda Antorini

_____
Dorte Lilly Kiilerich

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen i FONDEN SAGNLANDET LEJRE, HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for FONDEN SAGNLANDET LEJRE, HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorerets etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 21. marts 2022

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

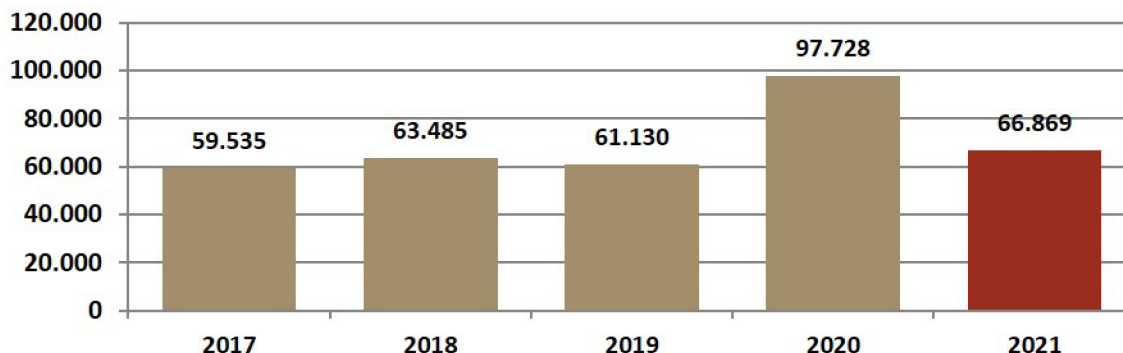
Peter Rasborg
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne16537

LEDELSESBERETNING

BESØGSTAL

I 2021 fik Sagnlandet Lejre i alt 66.869 besøg. I forhold til rekordåret 2020 med 97.728 besøg, er det en tilbagegang på 31,6% (-30.859 besøg).

Besøgsudvikling 2017-2021

Det er en voldsom ændring, der skyldes flere faktorer. I 2020 kunne Sagnlandet Lejre under national og international pressebevågenhed 17 juni indvie sin store vikingekongehal, Danmarks største bygning fra oldtiden, Kun to uger senere fulgte Folketingets ”sommerpakke” til Coronatrætte danskere, der gav 50% billetrabat i skolernes sommerferie. I 2020 var det således to store positive boost, da Sagnlandet kunne genåbne 8. juni efter COVID-19 nedlukning.

Omvendt har det været i 2021. Her peger eksterne analyser udført af Dansk Erhverv (DE) og Organisationen Danske Museer (ODM) på en kombination af to faktorer, der i en uheldig synergi har udfordret hele kulturbranchen med langt færre besøgende i forår og højsæson 2021.

Den første faktor var det nye COVID-19 tiltag *CORONA-PAS*, der ikke fandtes i 2020. Dette pas skulle alle besøgende i 2021 fremvise sammen med personligt ID, som dokumentation for enten negativ, max 72 timer gammel, negativ corona-test eller som dokumentation for COVID-19 vaccination. Krav om fremvisning af Corona-pas varede lige præcis frem til slutning af højsæson 8/8 2021. Herefter blev det genindført fra og med 12/11 2021.

Den anden faktor var, at vaccineudrulning i befolkningen ikke var fuldt gennemført før den for attraktionsbranchen så vigtige højsæson, skolernes sommerferie. Jf. DE’s analyser var 37% af alle danske børnefamilier ikke vaccineret ved begyndelsen af skolernes sommerferie. Alene i den vigtige målgruppe de ”30-39-årige” var tallet ikke mindre end 76% ikke-vaccinerede.

ODM supplerer DE’s analyser med, at 80% af museerne har haft lavere besøgstal i sommerferien 2021 end i 2020. ODM har derudover efter højsæson 2021 spurgt til museernes forventning til deres samlede omsætning i 2021 sammenlignet med sidste ”normal-år” 2019 før COVID-19 gjorde sit indtog. Her svarede ikke mindre end 2 ud af 3 museer, at de forventede en lavere omsætning i 2021, end de havde i 2019. Og kun ét ud af 10 museer ventede en forøget omsætning i 2021 sammenlignet med 2019 (+5.739). Denne fremgang skal desuden ses i forhold til en halvering af Sagnlandets udenlandske gæster. I 2019 besøgte 4.617 udenlandske turister Sagnlandet Lejre. I 2021 var det kun 2.322. Sagnlandets nye vikinge kongehal, har derfor endnu ikke haft mulighed for at indfri sit potentiale for tiltrækning af international kulturturisme pga. de mange rejserestriktioner.

I 2021 har vi dog i forhold til 2020 kunnet registrere en gradvis tendens mod normalisering af skolebesøg, selvom de heller ikke er tilbage på niveauet før COVID-19. I 2020 udgjorde de kun 9.773 mod 16.626 i 2019 (-41,2%). I 2021 har vi haft 12.642 skolebesøg.

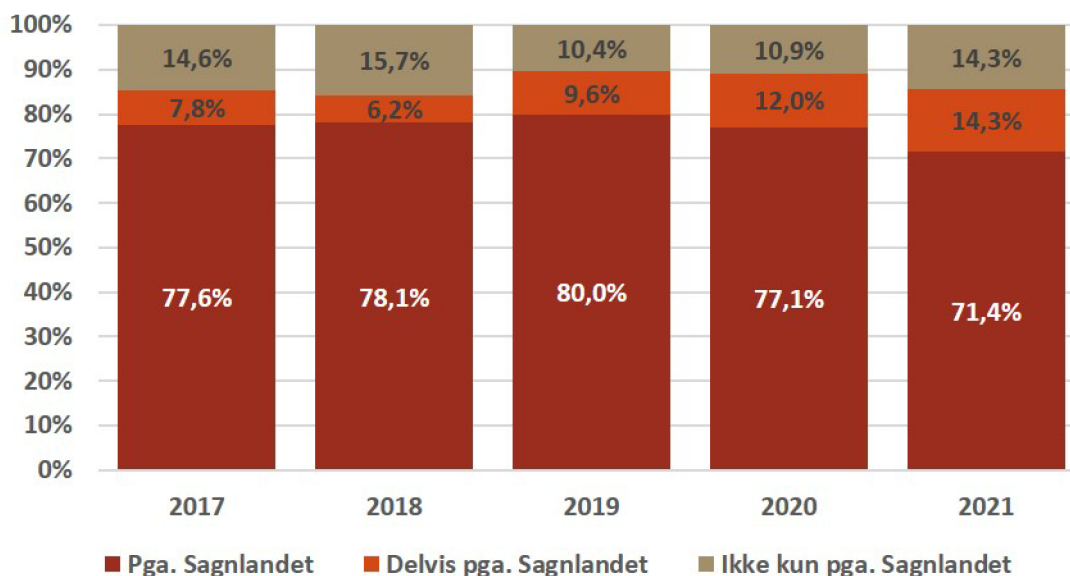
I det generelt triste branchelys blandt kulturhistoriske attraktioner og zoologiske haver og akvarier i 2021, kan vi ved årets udgang i Sagnlandet trods alt glæde os over, at vi dog både har øget besøgstal og øget omsætning i forhold til 2019. I 2019 havde Sagnlandet Lejre et samlet besøgstal på 61.130 besøgende. I forhold til dette sidste ”normal-år” før COVID-19, har vi opnået en besøgsfremgang på 9,4 % (+5.739 besøg). Det er på denne uforudsigelige og atypiske markedsbaggrund, Sagnlandets resultat skal vurderes på.

LEDELSESBERETNING

BESØGSTAL (fortsat)

Sagnlandet Lejre udøver hvert år en stærk tiltrækningskraft mht. at tiltrække besøgende til Lejre-området. I 2021 anfører 71,4 %, at de alene kom til Lejreområdet for at besøge Sagnlandet Lejre, mens 14,3% oplyser at de kom delvis pga. Sagnlandet Lejre. Sagnlandet har med andre ord en stærk "attraktionskraft". Den sikrer besøg og turisme i området med deraf afledte indtjeningsmuligheder for andre erhvervsdrivende i området, hvad Sagnlandets samfundsregnskab også viser (se afsnit "Samfundsregnskab")

Sagnlandet Lejres attraktionskraft 2021
Hvorfor besøger I Lejre-området?

COVID-19 Restriktioner og håndtering 2021

Sagnlandet Lejre valgte på forhånd at afskrive Påskeåbent belært af erfaringer med forsamlingsforbudsstørrelser, hjemsendelse af medarbejdere mv. i foråret 2020. Derfor åbnede Sagnlandet først lørdag 30. april 2021. Her gjaldt et forsamlingsforbud på 50 personer, der muliggjorde et vist besøgsflow i Kongehal. I 2021 blev udarbejdet ikke mindre end 9 beredskabsplaner fordelt over hele året. De sikrede, at Sagnlandet overholdt de til en hver tid gældende corona-restriktioner. I omegnen af 500 adfærdsregulerende skilte og talrige spritstandere har været placeret i alle områder, mens mundbind gratis er uddelt ved indgang til glemssomme gæster. Krav om coronapas var en ny restriktion, der ikke fandtes i 2020. For at håndtere dette påbud, blev der på P-plads foran indgang til Butik/Billetsalg oprettet en "coronapas-bod", hvor alle gæster fremviste coronapas og ID jf. Sundhedsministeriets krav. Det gav en del kødannelse, navnlig i højsæsonmåneden juli. Men både gæster og personale klarede det flot og køen blev afviklet i god ro og orden. Krav om fremvisning af coronapas på kulturinstitutioner bortfaldt 1. august, hvilket var en stor praktisk og psykisk lettelse for medarbejderne. For at støtte de medarbejdere, der havde coronapas-vagter, blev der udarbejdet tre skriftlige vejledninger til dem i takt med at reglerne ændredes.

Sagnlandet har i 2021 tilpasset gæstehåndtering og formidling gennem følgende tiltag for tryghed og reduceret risiko for smittespredning:

- **Information:** COVID-19 forholdsregler blev annonceret på skilte ved hovedindgang samt flyers udleveret ved billetkøb, i Sagnlandet Lejres APP og på hjemmesiden.
- **Afspritning og håndhygiejne:** Ca. 25 spritstandere blev placeret rundt omkring i Sagnlandet på strategiske steder, bl.a. ved: Alle kontaktpunkter som ind- og udgangsdøre, låger i hegn, indgange til historiske områder og hvor formidlingsaktiviteter i øvrigt foregik. Derudover tog Sagnlandets formidlingsinstruktører dagligt ca. 25-30 "løse" spritbeholdere med ud i marken, hvor de blev stillet let tilgængeligt op, hvor formidleren befandt sig.
- **Afskærmning og ensretning:** I Butik og Cafe blev opsat plexiglasafsikring hvor relevant i forbindelse med kasseekspeditioner.

LEDELSESBERETNING

BESØGSTAL (fortsat)

- Begrænsning af sidde kapacitet i Café: I forår og sommersæson var det ikke muligt at tilbyde indendørs siddeplads i Café. Først efter højsæson blev dette muligt.
- Skiltning: Rundt om i Sagnlandet blev der opsat ca. 300 skilte. De var placeret ved alle ind- og udgange, bygninger, døre, fælles faciliteter som toiletter, bad og Café samt ved spritstandere.
- Øget rengøring: Alle fælles faciliteter blev gjort ekstra rent flere gange om dagen ved ansættelse af ekstra rengøring.
- Aflukning af mindre historiske bygninger for almindeligt publikum: Alle historiske bygninger, med undtagelse af den store Kongehal, blev lukket for frie gæster i hele sæsonen. Kun de gæster, der havde booket overnatning som fortidsfamilier havde adgang til deres "historiske bolig". Alle huse med overnattende gæster blev desuden desinficeret mellem hvert hold gæster.
- Begrænsning af deltagerantal og forhåndsbooking af pladsbilletter: I Kongehallen blev der i de perioder af sæsonen, hvor forsamlingsforbud var fastsat til max. 50 personer, gennemført rundvisninger af en ½ times varighed med max 49 deltagere og 1 formidler. På Sagnlandets hjemmeside var det muligt at booke gratis pladsbilletter på fastsatte tider. I de dele af sæsonen, hvor forsamlingsforbud var 100 personer, var der fri, men ensrettet adgang til Kongehallen samtidig med, at formidlingsinstruktører i hallen sikrede løbende flow gennem bygningen.
- Prøv-selv aktiviteter stærkt begrænset: Gennem hele sæsonen var populære prøv-selv aktiviteter som f.eks. bueskydning og smykkeværksted lukket. De steder, hvor der blev gennemført aktiviteter med deltagelse af gæster, var der personale tilstede, som sørgede for at hjælpe med afspritning, udlevering af genstande og introduktion til aktiviteten. Det gjaldt f.eks. i det populære familieområde "Båldalen", hvor folk sæsonen igennem fortsat havde mulighed for at sejle i stamme- og robåde, hugge med jernalderøkser og male mel på stenkværne med gruttesten. Her var personalet af samme grund opgraderet fra normalt 2 til nu 3-4 instruktører.
- "Dagens sæsonprogram" skrinlagt: For at forebygge sammenstimlen blev der ikke lavet et dagsprogram over aktiviteter og tidspunkter til udlevering til de besøgende som normalt. Først efter højsæson kunne en skrabet version udleveres.
- Skoleundervisning blev tilpasset: Elevantal blev reduceret ved opdeling af hver klasse med skift mellem undervisningsaktiviteter halvvejs i hvert område. Personlige værnemidler som engangshandsker, mundbind og ansigtsværn stillet til rådighed i forbindelse med afstandskrav og behov i den aktuelle undervisningssituation.

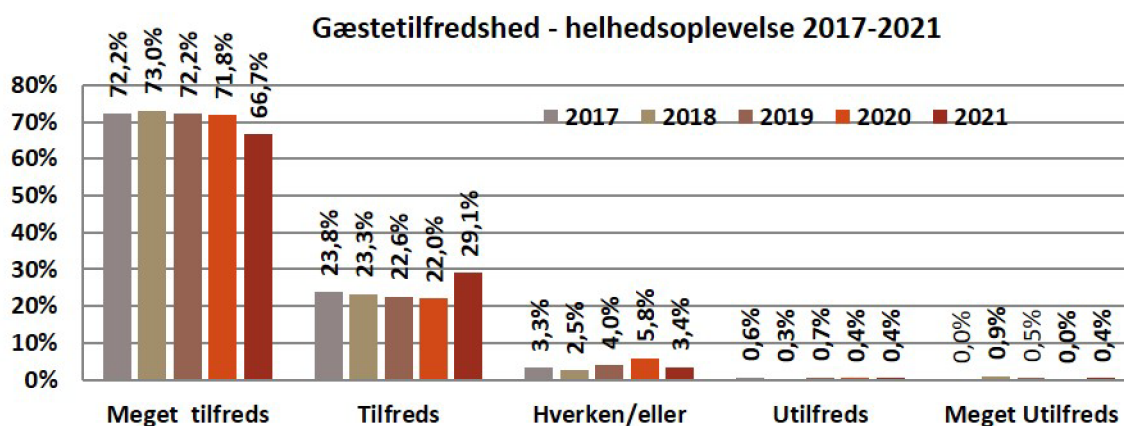
GÆSTERNES TILFREDSHED

Sagnlandet måler hvert år gæsternes tilfredshed med besøg, personalets service, faglige viden, initiativ til dialog mv. Det sker vha. en fast spørgeramme, der gør det muligt at følge udvikling og evt. tilpasse aktiviteter på baggrund af gæsternes udsagn. I spørgeskemaanalyser der uddeles dagligt, kan gæsterne kvalitativt udtrykke deres tilfredshed på en skala fra 1 - 5, hvor 1 repræsenterer "Meget tilfreds" og 5 "Meget utilfreds". Desuden analyseres hvorfor og hvorfra gæsterne kommer, om de overnatter i området mv. Analyserne bidrager til at optimere og fokusere Sagnlandets service og markedsføringsindsats.

Trods de mange COVID-19 restriktioner, var gæsternes tilfredshed med helhedsoplevelsen heldigvis på højt niveau om end med indre forskydninger. I 2021 er 95,8 % "Tilfreds" eller "Godt tilfreds" med helhedsoplevelsen af besøget. I 2020 var tallene 93,8 % "Tilfreds" eller "Godt tilfreds" med helhedsoplevelsen af besøget. Der er dog sket et mindre skred fra "Meget tilfreds" mod "Tilfreds", hvilket må ses i lyset af COVID-19 restriktioner om fremvisning af corona-pas samt at flere af Sagnlandets vante aktiviteter som bueskydning, krigstræning samt besøg inde i stenalderhytter, jernalderhuse og 1800tals huses ikke var muligt pga. afstandskrav.

LEDELSESBERETNING

GÆSTERNES TILFREDSHED (fortsat)

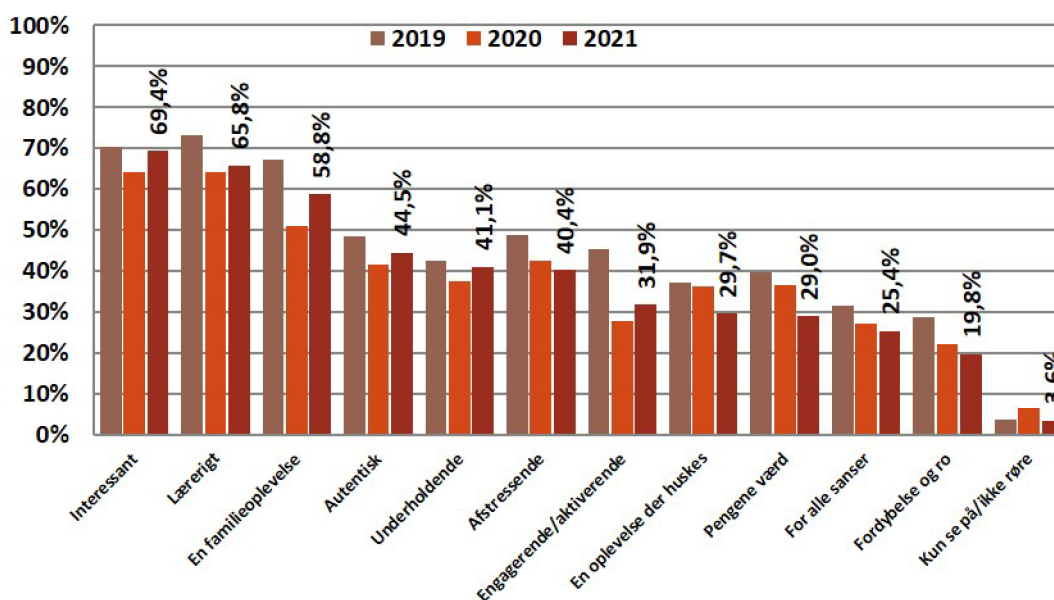

Flere udtrykker dog også forståelse for situationen, hvilket flere af de kvalitative kommentarer til den kvantitative vurdering viser:

- "Some exhibitions/workshops/etc. Were closed due to COVID,. It is sad, but understandable."
- "At man ikke kunne komme ind i husene i jernalderlandsbyen (sikkert pga. corona)".
- "At der manglede aktiviteter pga. corona."
- "Ingen bueskydning/spyd"
- "Der kunne have været flere aktiviteter for børn - snitning, lave perler, lave læder poser, skære i fedtsten, skyde med bue pile (flere aktive værksteder)"
- "Ingen krigerkonkurrencer, pileskydning ect."
- "At der var coronalukket - ikke jeres skyld"
- "Corona-lukkede ting ellers fin oplevelse"

Gæsterne karakteriserer deres oplevelse og udbytte af besøget ved at tage stilling til en række udsagn og vælge et eller flere, som de synes passer bedst. Som videnspædagogisk aktivitetscenter med driftstilskud fra Undervisningsministeriet er det glædeligt, at de tre udsagn "Interessant", "Lærerigt" og "En familieoplevelse" i alle år har ligget sikkert i top 3 blandt de 12 udsagn, som gæsterne kan vælge mellem.

I 2021 karakteriseret 69,4% af gæsterne deres oplevelse som "interessant", 65,8% som "lærerigt" og 58,8% som "en familieoplevelse".

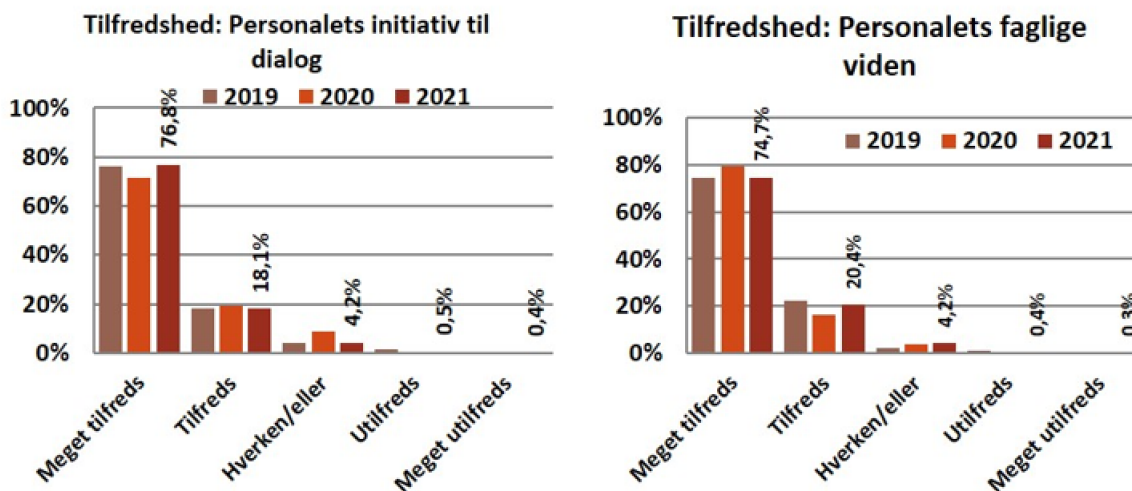
Gæsternes karakteristik af oplevelsen 2019-2021

Da Sagnlandet Lejre er en sæsonarbejdsplads for mange studerende fra universiteter, professionsskoler

LEDELSESBERETNING

GÆSTERNES TILFREDSHED (fortsat)

mv. gennemfører Sagnlandet hvert år et større introforløb for nye såvel som for tilbagevendende formidlingsinstruktører som optakt til den ny sæson. Det skal sikre, at alle på tværs af uddannelsesbaggrund får en fælles forståelse og indsigt i Sagnlandets formål, undervisnings- og formidlingsmål. Introkurset over flere dage bibringer alle formidlere en teoretisk og praktisk viden og kunnen omkring læring og formidling som fag. De bliver i bogstaveligt forstand klædt på til at kunne varetage undervisnings- og formidlingskunsten. I 2021 bød introkurset på emner som ”En god velkomst”, ”Den gode Sagnlandsoplevelse” samt indføring i en lang række praktiske gøremål og færdigheder. Der lægges vægt på at mestre kunsten at arbejde både i og udenfor historiske roller. Derudover arbejder deltagerne med redskaber til at forbedre egen pædagogisk praksis ved hjælp af selvrefleksion og kollegial feedback, herunder feed back fra områdeansvarlige og publikumschef. Alle Sagnlandets formidlings- og undervisningsområder besøges og alle medarbejdere introduceres for hinanden. Introkurset er i 2021 fulgt op af følordninger i de forskellige historiske områder for årets nye medarbejdere. Som noget nyt blev i 2021 gennemført en særlig workshop med de erfarne formidlere om, hvordan man er en god mentor for sit/sine føl. At Sagnlandet har dygtige og engagerede medarbejdere, der brænder for at give gæsten gode oplevelses kommer til udtryk i gæsternes bedømmelse af vores initiativ til dialog og faglige viden.

I 2021 er der forsat høj tilfredshed med formidlingsinstruktørernes initiativ til dialog, der ligger på 94,9% ”Tilfreds/Meget tilfreds”. Det samme gælder vurderingen af fagligheden i formidlingen. Her er 95,2% af gæsterne Tilfreds/Meget tilfreds.

Lidt citater fra forskellige gæstesegmenters kvalitative uddybninger af deres bedste oplevelser kan supplere de kvantitative bedømmelser. De viser, at det er meget forskellige oplevelser, der fremhæves, selvom den ny Kongehal fremhæves af rigtig mange. I alt 38% fremhæver specifikt kongehallen, men rigtig mange gæster svarer ”det hele”, ”helhedsoplevelsen” osv.:

- *Just walking around and hearing your staff. Gæst på egen hand.*
- *Landbohusene - en medarbejder fortalte godt. Medarbejder på personaleudlugt.*
- *Vores bedste oplevelse var klart ærtebølletiden. Fantastisk guide og indlevelsessevne. Vildt spændende at lære om reb/fiskekroge den gang.*
- *Hyggelige omgivelser, rigtig venligt personale. Gode muligheder for samtale.*
- *Sceneriet er fantastisk - de ansatte er inspirerende og engagerede.*
- *Stammebåde/robåde, grutte mel og bage ”kiks”, fodre/”snakke med” karper, god plads til alle, ingen forbudsskilte. Børnefamilie*
- *Personalets fortælling om stenalderen. Roturen på søen og at fodre karper. Børnefamilie.*
- *Kongehallen, samtaler med guiderne, natur og gå og dyr. Børnefamilie.*
- *At man må røre ved tingene. Godt for børn. Afslappende. Børnefamilie.*
- *Personalets fortælling om stenalderen. Roturen på søen og at fodre karper. Børnefamilie.*
- *Værkstederne hvor børnene var aktive. Børnefamilie.*
- *Alle de gode aktiviteter der var for hele familien og den skønneste natur. Børnefamilie.*
- *Alt sammen har været godt siger min søn! Lerværksted, sejlads, grutte mel og lave kiks, vikingehal. Børnefamilie.*

LEDELSESBERETNING

GÆSTERNES TILFREDSHED (fortsat)

- *Arkæologisk værksted. Fodring af karper. Børnefamilie.*
- *At hygge med vores bedsteforældre. Børnefamilie.*
- *At sejle i bådene eller bare gå rundt. Frokosten er god. Sødt personale. Vi reddede en familie i land. Børnefamilie.*
- *Besøg i Lethra. Besøg og rundvisning i Kongehallen, Offermosen. Børnefamilie.*
- *Det hele. Ro, fred, god kaffe, bålugt i næsen, solskinsvej, men Lejre er også godt i regnvej. Børnefamilie.*
- *Det utroligt søde og hjælpsomme personale ved bådene og udgravning. Børnefamilie.*
- *Familiefællesskab omkring kreative og afslappende oplevelser. Børnefamilie.*
- *Give fiskene mad, finde ting i vandet fx rav og mønter. Sejle tur, lavesnobrød. Børnefamilie.*
- *Kongehallen og alle formidlerne, der stod dér, + smedjen. Børnefamilie.*
- *Landbohusene krikkebjerghuse + farveriet. Autentiske gæster og interessant formidling. Børnefamilie.*
- *Oplevelser i naturen med børnene samt personalets dialog og imødekommenhed. Børnefamilie.*
- *Simpelthen det hele. Dejligt at blive mødt på øjenhøjde, med smil og venlige kulturformidlere. Børnefamilie.*
- *The food at the cafe, visiting the kings hall, getting to ask questions there and also grinding flour and making bread. Børnefamilie.*
- *Vi ankom tidligt og gik åbenbart mosdat de fleste. Det har givet enormt meget ro til at opleve uforstyrret hvilket har været en kæmpe kvalitet. Det er skønt den måde naturen integreres på. Børnefamilie.*
- *Vi så våbenfremvisningen i Kongehallen. Det var både sjovt og lærerigt. Og så var der plads til, at vores 2 årige kunne være med (hum måtte gerne larme lidt).. Børnefamilie.*
- *Vi har været her tit, men i dag hørte vi for første gang om garnfarvningen. Fantastisk formidling. Børnefamilie.*
- *Manden der sidder ved sit shamaniske telt, han var dygtig til at vise fortælle om flintesten og spyd/lange spyd. Og han gav mit barnebarn 8 år sit hjemmelavede spyd. Han talte til børn, unge mennesker og ældre. Børnefamilie.*
- *At møde guiderne/fortolkerne og se alt byggeriet. Par uden børn.*
- *Damen i vikingehuset var rigtig lærerig og god til at lære fra sig. Virkelig passioneret og engagerede da hun talte med. Par uden børn.*
- *En dejlig oplevelse at fiskedeller var helt hjemmelavet og alle ansatte mødet os med smil og god viden. Par uden børn.*
- *Kongehallen er helt super, nærmest bjergtagende. Par uden børn.*
- *Da jeg trådte ind i Hallen på vikingehuset blev jeg overvældet og rørt. Par uden børn.*
- *Grise og ænder og vikingetiden. Rejseselskab.*

Adspurgte oplyser 99,9% af gæsterne, at de gerne vil anbefale et besøg i Sagnlandet Lejre til andre og 98,6% vil gerne besøge Sagnlandet igen.

Skolernes tilfredshed registreres ligeledes løbende gennem faste evalueringsskemaer, der udleveres til lærerne og indsamles af medarbejderen umiddelbart efter endt undervisning. I 2021 er 98,0 % "Tilfreds" eller "Godt tilfreds" med deres undervisningsforløb. I 2020 var tallene 92,9 % "Tilfreds" eller "Godt tilfreds" med helhedsoplevelsen af undervisningsforløbet, mens 3,6% svarede "Middel" og 3,6% "Dårligt tilfreds". Vi er heldigvis på vej tilbage til normal tilfredshed inden for skoleområdet. Selv om der fortsat har været mange COVID-19 begrænsninger på, hvad der kunne tillades af hands-on aktiviteter i undervisningen, har både Sagnland og skoler efter første års epidemi-erfaringer fundet bedre veje i 2021 for håndtering af både børn, pædagogik og restriktioner. Igen kan lidt kvalitative citater, skabe billeder af den værdi pædagoger, lærere og børn finder ved et undervisningsforløb i Sagnlandet Lejre:

- *"God modtagelse. God forklaring som børnene kunne forstå". Pædagog, Børnehave, på forløb En dag som stenalders fisker i Ertebølletid*
- *"Udvikling i børnefællesskaber og alsidig personlig udvikling." Pædagog, Børnehave, på forløb En dag som viking*
- *"Kæmpe oplevelse der udvikler børnene og får dem til at vokse og blive mere modige. Pædagog,*

LEDELSESBERETNING

GÆSTERNES TILFREDSHED (fortsat)

Børnehave, på forløb kort vikinge-lejrskole

- *"Læring med kroppen, oplevelsesbaseret læring vækker hukommelsen." Lærer, 1. klasse på forløb Husmand for en dag*
- *"Spændende forløb, som også giver elever der har svært ved en normal dag." Lærer, 2. klasse på forløb Husmand for en dag*
- *"Højt til loftet. Medarbejderne er meget imødekommende og helt i børnehøjde." Lærer, 3. klasse på forløb Båldal - prøv kræfter med Oldtiden*
- *"At det hele var så autentisk. Underviserne formidlede i øjenhøjde. Børnene fandt det utroligt spændende." Lærer, 3. klasse på forløb De første jægere*
- *"En meget anderledes læringsoplevelse. Massere af indlevelse blandt instruktør og børn." Lærer, 3. klasse på forløb En dag i jernalderlandsbyen Lethra*
- *Helt nødvendigt for at levendegøre klasseundervisning. Sagnlandet har været en del af pensum i historie." Lærer, 3. klasse på forløb En dag i jernalderlandsbyen Lethra*
- *"Fantastisk oplevelse. Fedt at underviserne ved så meget om emnet (der hvor vi falder lidt igennem)." Lærer, 3. klasse på forløb Husmand for en dag*
- *"Virkelig godt/god undervisning, der bliver mere levende end når det "bare" er almindelig undervisning med lærer hjemme på skolen." Lærer, 4. klasse på forløb De første jægere*
- *"Det faglige indhold. Den rolige og respektfulde omgangstone. Muligheden for en fælles, social og faglig oplevelse. Godt at alle er aktive og har en funktion." Lærer 4. klasse på forløb: En dag som viking*
- *"Topklasse. I burde opfordre flere klasser/skoler til at komme også uden for jeres gode forløb." Lærer 4. klasse på forløb: En dag som viking*
- *"Det er fantastisk at se og opleve elevernes entusiasme og motivation." Lærer 4. klasse på forløb: En dag som viking*
- *"Det er sådan en dag eleverne husker som noget særligt og de husker hvad de har lært." Lærer 4. klasse på forløb: En dag som viking*
- *"De velforberedte undervisere/værter. Et godt koordineret forløb lige fra start til slut, information, praktik." Lærer, 4. klasse på forløb: Kort Vikinge lejrskole (2 døgn)*
- *"Det er et godt tillæg til den undervisning, vi giver vores elever på en Rudolf Steiner Skole. Eleverne har lært om den Nordiske Mytologi, samt vikingetiden. Fællesskabet er godt her på Sagnlandet." Lærer, 4. klasse på forløb: Kort Vikinge lejrskole (2 døgn)*
- *"Ud af boksen lejrstur, detox fra spil og uro, god inddragelse af hver enkelt elev gennem dagen." Lærer, 5. klasse på forløb: Kort Vikinge lejrskole (2 døgn)*
- *"Når børn kommer et sted hen som dette, hvor de er helt naturligt at lægge skærmen fra sig sker der noget helt fantastisk i deres sammenspil og interaktion med hinanden, og det er noget alle skolebørn, burde få lov at opleve." Lærer, 5. klasse på forløb: Kort Vikinge lejrskole (2 døgn)*
- *"Det var lærerigt+spændende - gode rammer for energiske børn, der blev godt engageret." Lærer, 6. klasse på forløb De første jægere*
- *"Forløbet har været hel formidabelt. Ungerne elskede det og var meget betagede. De synes det var fedt, at det var så hands-on. De kunne rigtig godt lide at i levede jer så meget ind i rollerne. De var meget glade for dagen." Lærer 6. klasse på forløb: En dag som viking*
- *"Eleverne kan lytte og prøve ting. Guiderne er fantastiske, venlige og søde, siger eleverne." Lærer, 7. klasse på forløb De første jægere*
- *"Der var et godt flow, børnene var fanget af forløbet." Sprogcenter, familier, forløb i Landbohusene*

ORGANISATION

Bestyrelsen

Ved årsmødet i marts 2021 fratrådte Søren Kähler, Rockwool Fonden efter eget ønske efter knap 10 års værdifuld indsats for Sagnlandet Lejres arbejde. Ikke bare i bestyrelsessammenhæng har Søren Kähler øvet en aktiv indsats. Det er også sket som frivillig i regi af Sagnlandet Lejres Venneforening gennem en endnu længere årrække, hvilket har gjort Søren Kähler kendt og vellidt af hele personalet.

Som nyt medlem af bestyrelsen tiltrådte Søren Sindbæk, professor, Aarhus Universitet. Søren Sindbæk har i en årrække forsket og publiceret om vikingetiden samt været involveret i flere store nationale og internationale udstillinger i samarbejde med bl.a. Vikingeskibsmuseet i Roskilde og Nationalmuseet.

LEDELSESBERETNING

ORGANISATION (fortsat)

Søren Sindbæk bidrager således med forsknings- og formidlingsmæssige kompetencer til gavn for Sagnlandets fortsatte udvikling.

Strategi for fonds- og forskningsindsatser

Som opfølgning på bestyrelsens og ledelsens strategiudviklings seminar i 2019 blev der fastsat en retning for Sagnlandets langsigtede udvikling efter opførelse og indvielse af Kongehal i 2020 under overskriften:

- **VISION: ”Sagnlandet Lejre skal udvikle sig til en minidestination med Kongehallen som epicenter”.**

Den vision fungerer nu som ledestjerne indenfor Sagnlandets indsatser og arbejde på tværs af afdelinger og enheder samt i eksterne samarbejdsrelationer turismesamarbejder, markedsførings og branding indsatser.

Som opfølgning på udviklingsstrategien besluttede bestyrelsens i 2021 en overordnet fondsstrategi, hvor følgende fem større/store projekter skal være i fokus. I tilfældig rækkefølge omfatter de:

- Publikation af Kongehallen (er iværksat gennem forskningsorlov for direktør pr. 1/4 2021)
- Væv på vægge- Fortællinger i billedvæv og boligtekstiler. Forsknings- og formidlingsprojekt, der skal forsyne Kongehallen og dens møbler med eksempler på datidens ypperste boligtekstiler til højsæder, bænke, vægtæpper mv.
- Den herligste hal - Farvestrålende fortidsarkitektur. Udsmykningsprojekt for fortsat nyhedsværdi af kongehallen. Bemaling af Kongehallen på baggrund af den publikation, Farverige Vikinger, som Sagnlandet Lejre sammen med SAXO-Instituttet, Københavns Universitet udgav sammen med 9 forskere i 2018 efter stort forskerseminar i Sagnlandet i 2016.
- Høj & Højfolk - Vikingernes verdensopfattelse. Anlægs- og formidlingsprojekt og det ”tredje bygnings element” i Kongehalsprojektet, der skal tilvejebringe et digitalt formidlings- og udstillingsrum, hvor bl.a vikingernes religiøse forestillingsverdner og nordisk mytologi kan formidles.
- Dyrenes Sagnland - Dyr i tro & tjeneste. Anlægs- og formidlingsprojekt, der skal fremme formidlingen af Sagnlandets dyrehold i samspillet ”natur & kultur” i forhold til Sagnlandets forskellige historiske miljøer.

Realisering af de enkelte projekter er dynamisk og vurderes i forhold til de fundraising muligheder, der måtte vise sig relevante. I forskningsstrategien er der desuden lagt vægt på, at Sagnlandets forskningsindsatser og samarbejder skal prioritere udvikling af sine eksisterende styrkepositioner indenfor keramik- og tekstilteknologi samt formidlingsdidaktik og læring

Kvalitetsledelsessystem

I 2020 blev iværksat udvikling af et kvalitetsledelsessystem. COVID-19 pandemien begrænsede dette arbejde. I 2021 er det omfattende arbejde - der vil vare flere år - genoptaget. Efter generationsskifte i Båldalen ved udgangen af 2020, er alle områdets procedurer- og arbejdsgange skriftligt dokumenteret og testet i 2021. Det resulterer i en færdig enhedsmanual i 2022. I løbet af 2022 følger et nyt generationsskifte i Vikingområdet som følge af pensionering. Derfor er der i 2021 påbegyndt udarbejdelse af en samlet, skriftlige enhedsmanual for dette område. Heri nedfældes også de didaktiske overvejelser, der ligger bag afvikling af de mange forskellige undervisnings- og formidlingsaktiviteter. Der er ligeledes arbejdet med en enhedsmanual for Sagnlandets bibliotek som udgangspunkt for kommende investering i et professionelt IT-system for bogregistrering.

MARKEDSFØRING OG KOMMUNIKATION

Sagnlandet Lejre arbejder for at skabe positiv opmærksomhed omkring sit alsidige virke. Herved bidrager Sagnlandet med positiv opmærksomhed om Lejre Kommune og Region Sjællands unikke kulturhistoriske værdier og oplevelser for kulturturister, børnefamilier, skoler og institutioner, der ønsker at kombinere leg og læring med aktive natur- og kulturoplevelser.

Den aktive PR-indsats omfatter trykte og sociale medier, digitale platforme og samarbejder med medieaktører. Afhængigt af medie- og målgruppe vinkler og skriver vi historierne forskelligt for at nå

LEDELSESBERETNING

MARKEDSFØRING OG KOMMUNIKATION (fortsat)

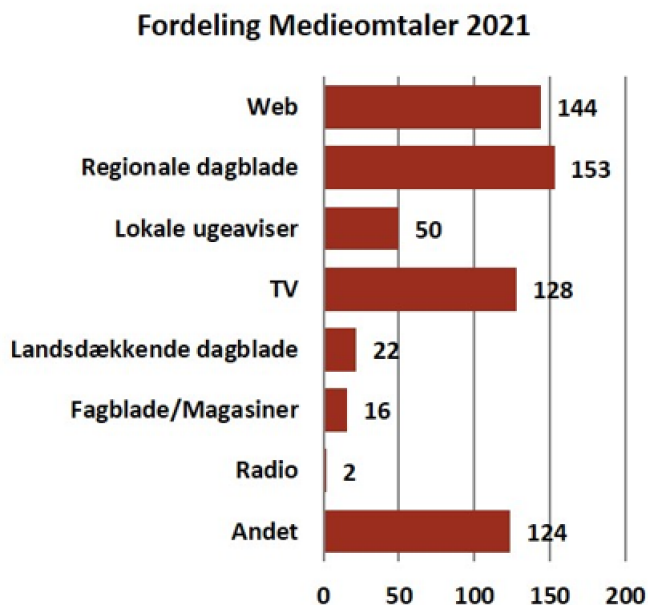
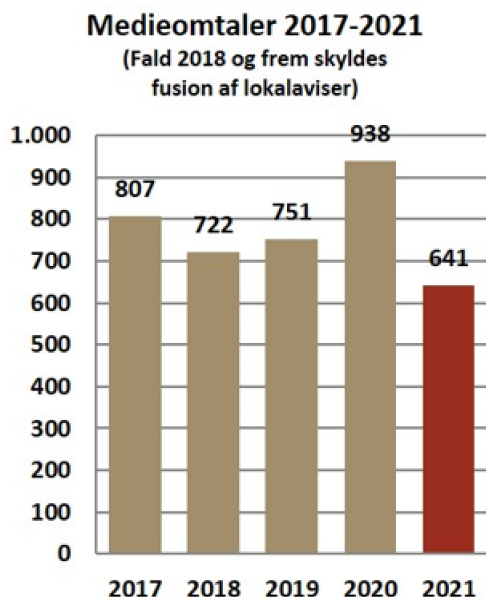
så stor en del af Danmarks befolkning som muligt. Målet er at styrke befolkningens interesse for kulturhistorie i almindelighed og kendskabet til Sagnlandet Lejres kulturhistoriske arbejde og aktiviteter i særdeleshed. Det skal sikre, at Sagnlandet er "top of mind", når familier og turister skal vælge mellem dagens mange eksisterende kultur- og oplevelsestilbud.

Digital PR via www.sagnlandet.dk

I 2021 har www.sagnlandet.dk opnået 123.015 brugere. Det er et markant fald i forhold til år 2020, hvor resultatet var 169.851 besøgende på Sagnlandets hjemmeside. Forklaringen er formentlig, at det høje antal unikke brugere i 2020 skyldes sidste års særlige omstændigheder: Nedlukning af Sagnlandet pga. COVID-19 restriktioner, åbning og indvielse af Kongehallen med Hendes Majestæt Dronningen ledsaget af diverse pristildelinger samt regeringens "sommerpakke-rabat" med 50% rabat på entre i skolernes sommerferie. I 2019 havde hjemmesiden 101.014 unikke brugere. Sammenligner man dette seneste "normal-år" før COVID-19, repræsenterer 2021 en stigning i antal unikke brugere på over 21%. På den baggrund, og i (endnu) et år med corona-nedlukning og deraf færre besøgende på Sagnlandet Lejres hjemmeside må 123.015 unikke brugere betegnes tilfredsstillende.

Digital PR via SOME

I 2021 er der på www.facebook.com/SagnlandetLejre/ lavet 109 status opdateringer i form af fortællinger, foto og videoklip. I foråret 2021 valgte Sagnlandets Kommunikations- og Salgsafdeling at opprioritere indsats på sociale medier som Facebook og Instagram på bekostning af andre indsatsområder som f.eks. produktion af journalistisk bearbejdede pressemeddelelser. Strategiændringen blev valgt, da det i løbet af foråret stod klart, at hele kultursektoren langt ind i sæson 2021, inklusive den altafgørende højsæsonperiode, skolernes sommerferie, fortsat ville være underlagt COVID-19 restriktioner, herunder fremvisning af COVID-19 pas.

Da Sagnlandet Lejres pressehistorier normalt tager udgangspunkt i særlige formidlingsevents, blev risiko for aflysninger med kort varsel anset for høj. Til grund for strategiændring var erfaringer fra 2020 med sene udmeldinger af COVID-19 retningslinjer kombineret med, at afvikling i 2021 kunne omgøres af lokalt smittetryk og positivprocent skabte for stor usikkerhed. Til gengæld kunne hurtige og øgede SOME indsats fastholde momentum og kendskab til Sagnlandet Lejre for potentielle gæster. Den øgede SOME indsats har medført, at Sagnlandets Facebook per 31/12 2021 nu har 17.670 følgere sammenlignet med 14.932 i 2020 (+18,3%). Til Sagnlandets Instagram blev der produceret 91 opslag og 857 stories. Per 31/12 2021 har Sagnlandets Instagram nu 3.693 følgere sammenlignet med 2.172 i 2020 (+70%). Sagnlandet Lejre linker desuden til TripAdvisor via hjemmeside for at anspore gæster til anmeldelser. Anmeldelserne komplementerer Sagnlandets skriftlige gæsteanalyser.

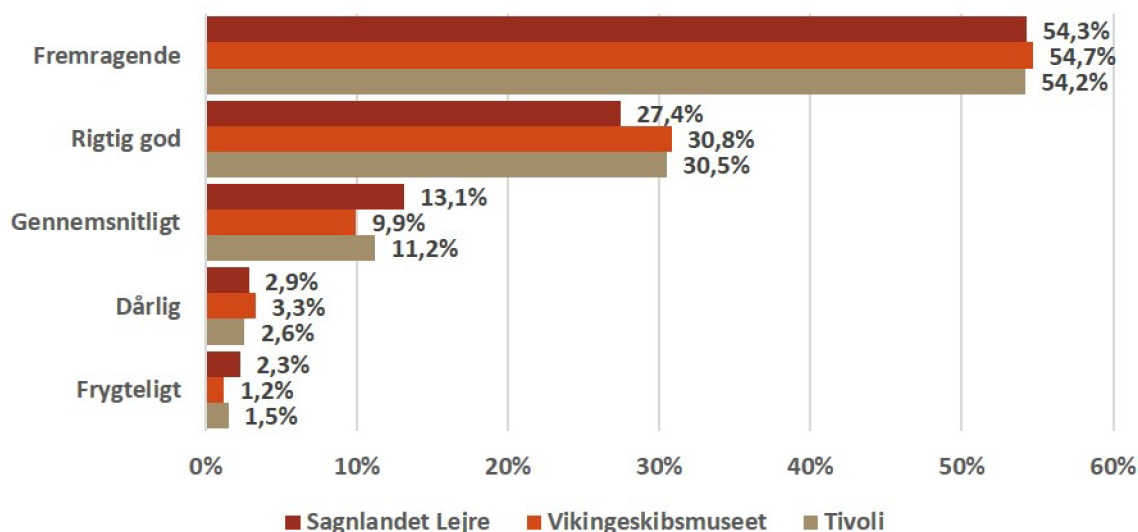
Benchmarking med en lokal samarbejdspartner, Vikingskibsmuseet og et nationalt og internationalt

LEDELSESBERETNING

MARKEDSFØRING OG KOMMUNIKATION (fortsat)

dansk attraktionsikon, Tivoli, viser, at Sagnlandet ligger på "markedsniveau". Som i 2020 må vi dog konstatere at vi ikke er tilbage på 2019 og "normal-års" niveau, da vi dengang lå på højere på "Fremragende" (59,4% i 2019 mod til 54,3% i 2021), mens vi nu er skredet lidt i retning af kategorierne "Rigtig god" (25,8% i 2019 til 27,4% i 2021) og "Gennemsnitlig" (10,3% i 2019 til 13,1% i 2021). Forskydningen må formentlig igen forklares ved COVID-19, og Sagnlandets reduktion af "prøv-selv-aktiviteter" og lukning af adgang til det indre af de historiske miljøers små huse.

Tripadvisor 2021- benchmarking
Sagnlandet/Vikingskibsmuseet/Tivoli

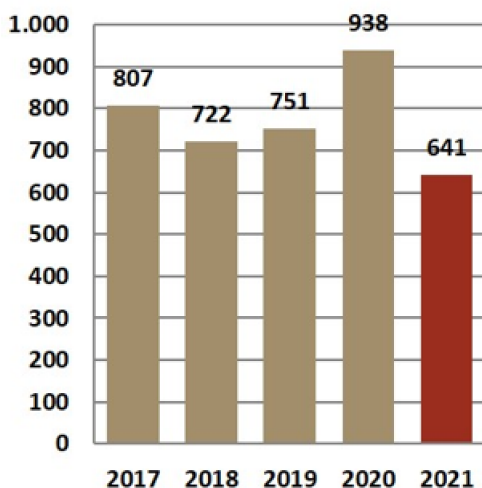

Øvrig PR indsats og samarbejder

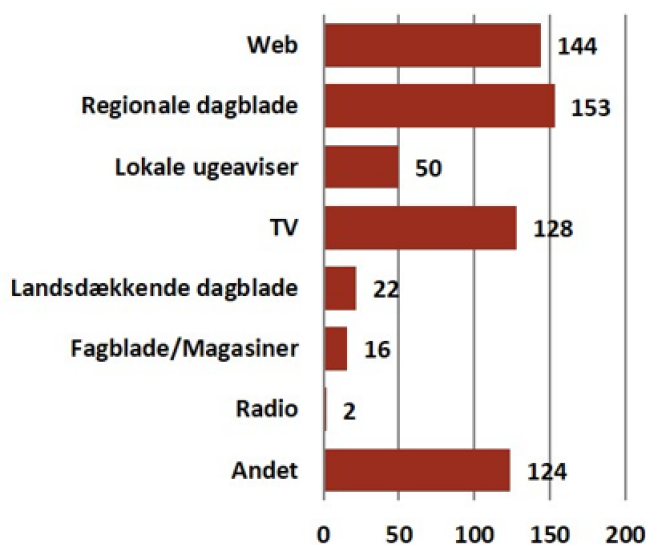
I 2021 er der i alt produceret og udsendt 5 pressemeddelelser, 2 traditionelle udsendt til en vifte af lokale, regionale og nationale medier og 3 særligt målrettet udvalgte medier. I 2022 satser vi på, at skrue op for presseindsatsen igen, dog med forbehold for eventuelle nødvendige og/eller hensigtsmæssige omprioriteringer relateret til COVID-19.

Medieomtaler 2017-2021

(Fald 2018 og frem skyldes fusion af lokalaviser)

Fordeling Medieomtaler 2021

I 2021 gik Rådet for Sikker Trafik i luften med kampagnen "Hjelm har alle dage været en god ide", en humoristisk kampagne for brug af cykelhjelm optaget i Sagnlandet ultimo 2020. En ufornuftig viking vil

LEDELSESBERETNING

MARKEDSFØRING OG KOMMUNIKATION (fortsat)

helst undgå at bruge hjelm. Kampagne blev godt modtaget, ikke mindst på sociale medier. Kampagnevideoen er set over en million gange på Youtube. På Rådet for Sikker Trafiks facebookside har den fået over 2400 kommentarer og 2,5 millioner visninger. .

I 2021 har Sagnlandet samarbejdet med DR2 om dokumentarserien ”Gåden om Danmarks første Konge” i 5 afsnit. Sagnlandets store vikingekongehal har fungeret som fast interviewramme for programmets ekspertpanel, hvor Sagnlandet var repræsenteret med et bestyrelsesmedlem og en medarbejder.

Sagnlandet Lejre har i 2021 produceret en 13 minutters dokumentarfilm om bygningen af Kongehallen, der har kørt dagligt i Sagnlandets egen biograf i åbningstid. Der udover har vi valgt at lægge filmen frit ud på Vimeo, vores egen filmkanal i professionel kvalitet via hjemmesiden.

I 2021 indgik Sagnlandet Lejre sammen med Vikingskibsmuseet, Lejre Museum og Roskilde domkirke et samarbejde med Københavns turistkontor, omkring en pop-op udstilling i CITY 2, Høje Tåstrup til promovring af de deltagende attraktioner som kulturtilbud på Sjælland. Udstillingen blev sat op i første uge af august, og var tilgængelig i resterende del af hovedsæson.

I 2021 indgik Sagnlandet Lejre i et turismefremmesamarbejde med VisitFjordlandet og andre turismeaktører i området om et nyt initiativ. En gratis shuttlebus der kørte gæster rundt i Fjordlandets området efter en række faste ruter 6 uger i skolerne sommerferie. To dage om ugen (onsdag og fredag) havde shuttlebussen tematiserede ruter med stop ved Sagnlandet. Shuttlebussen, en gul HT bus i forklædning, var udsmykket med visuelt materiale, der understøtter fortællingen om Fjordlandets mange attraktive udflugtsmål. Herunder Sagnlandet som var repræsenteret med foto og grafik af den nyåbnede Kongehal, der dækkede hele den ene langside af bussen. Shuttlebussen gjorde det lettere for publikum at besøge attraktionerne uden egen bil. Trods VisitFjordlandets PR-indsats blev den gratis bus kun benyttet af 534 passager i hele sommerferien. Kombination af COVID-19 med meget få udenlandske gæster og en lidt kompliceret køreplan i tre kommuner har ikke været en optimal begyndelse for et i øvrigt særdeles godt initiativ til at binde destination Fjordlandet bedre sammen med offentlig transport for turister i højsæsonen.

Derudover har Sagnlandet Lejre i 2021 købt sig ind i VisitFjordlandets internationale reklamekampagner i Tyskland og Holland. Det gav en stor rejseartikel om Kongehallen og Beowulf i Frankfurter Allgemeine i november 2021. VisitFjordlandet har desuden markedsført Sagnlandet Lejre og øvrige attraktioner i destinationen via online kampagner og annoncer rettet mod danskere året igennem. Herunder via strategisk samarbejde med Danmarks største guide til børnefamilier, Børn i Byen, www.borniby.dk.

LEDELSESBERETNING

ÅRSRESULTAT 2021

Siden 2016 har resultatopgørelsen afspejlet, at Fonden Sagnlandet Lejre har bygget "Sagnkongernes Verden" finansieret af private fonde. Det gælder også i resultatopgørelse 2021, hvor dækningsbidrag i 2021 er faldet til 21,8 mio. kr. mod 35,0 mio. kr. i 2020. Det skyldes at Kongehalsbyggeri er afsluttet i 2020, mens der i 2021 kun er produceret inventar og billedskærerarbejder. Nettoomsætning, der afspejler drift under normale forhold uden særlige anlægsprojekter, er faldet til 23,4 mio. kr. mod 25,5 mio. kr. i 2020) pga. lavere besøgstal i sommerpakkeåret jf. ovenfor. Færre gæster og COVID-19 restriktioner gennemgået indledningsvist gør, at Sagnlandet Lejre kommer ud af 2021 med et underskud på -308.339 kr.

LEDELSESBERETNING

ÅRSRESULTAT 2021 (fortsat)

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR-31. DECEMBER	2021 (kr.)	2020 (kr.)
Undervisningsministeriet (driftstilskud)	5.263.000	5.376.000
Lejre Kommune (driftstilskud)	2.285.000	2.285.000
Diverse offentlige	115.166	60.166
Ekstraordinære tilskud (tildelte hæderspriser og tilskud private fonde)	-	1.126.000
Entreindtægter (ekskl. sommer-pakke-refusion 27/6-9/8 2020)	5.970.040	7.638.398
Varesalg, butik og kiosk	3.235.897	3.371.464
Øvrige indtægter	4.288.529	2.389.699
Periodisering donationer (Velkomstcenter 2009, Hvidesøhus 2019, Sagnkongernes Verden 2021)	2.234.923	3.291.861
NETTOOMSÆTNING	23.392.555	25.538.588
Vareforbrug	-2.162.431	-2.401.272
Andre driftsindtægter (Omsætning indkøbscentral – byggeri Sagnkongernes Verden)	526.298	7.143.956
COVID-19 Lønkomensation 3/4-1/6 2020	-	475.450
COVID-19 "Sommer-pakke-tilskud", statsrefusion 50% billetterabat i per. 27/6-9/8 2020	-	4.240.830
DÆKNINGSBIDRAG	21.756.422	34.997.552
Personaleomkostninger	-15.058.416	-11.761.262
Øvrige omkostninger (salgs-, ejendoms, auto og administrationsomkostninger)	-4.213.651	-6.399.783
Af- og nedskrivninger	-1.327.662	-1.335.962
Andre driftsomkostninger (omkostninger vedrørende byggeri Sagnkongernes Verden)	-517.024	-8.292.984
DRIFTSRESULTAT	639.669	7.207.561
Indtægter af kapitalandele	-818.550	-560.424
Andre finansielle omkostninger	-129.458	-100.826
ÅRETS RESULTAT	-308.339	6.546.311
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
Henlæggelser til reserve til særlige vedligeholdelsesopgaver ¹⁾	0	6.120.000
Overført resultat	-308.339	426.311
I ALT	-308.339	6.546.311

¹⁾ Sagnlandets mange historiske miljøer er særdeles vedligeholdelseskrævende. Hensatte midler gør det muligt at gennemføre større, samlede renoveringer af bygninger og landskabsinstallationer på forsvarlig vis

LEDELSESBERETNING

SAMFUNDSREGNSKAB

I tilknytning til det ordinære årsregnskab udarbejder Sagnlandet Lejre hvert år et samfundsregnskab. Samfundsregnskabet illustrerer, hvordan Sagnlandets tilstedeværelse og aktiviteter har positiv indflydelse på den økonomiske omsætning i samfundet uden for Sagnlandet.

En vurdering af Sagnlandets samfundsmæssige betydning anskueliggør vi gennem den såkaldte ABS-analyse. ABS står for Attraktionernes Betydning for Samfundet. Analysen har til formål at vurdere og kvantificere attraktioners:

- Direkte økonomiske afledte effekt overfor det offentlige i form af skatter og afgifter.
- Indkøb fordelt på lokalområde, region, Danmark og internationalt.
- Bidrag til arbejdspladser og omsætning i lokalområdet.

ABS-analysen er udviklet af revisionsfirmaet KPMG i regi af Danmarks hidtil største kompetenceudviklingsprojekt for attraktioner, ODA-projektet (Oplevelsesudvikling i Danske Attraktioner) finansieret af Arbejdsmarkedets Feriefond.

ABS-analysen integrerer de officielt anerkendte beregningsmodeller TØBBE (Turismens Økonomiske Betydning for Samfundet udviklet af VisitDenmark) og LINE (model for den økonomiske aktivitet i danske kommuner udviklet af AKF (Anvendt Kommunal Forskning)).

ABS-analysen anvender f.eks. oplysninger om døgnforbrug for endagsturister fordelt på regionsniveau og nationalitet baseret på VisitDenmarks analyser af danske og udenlandske turisternes forbrug. Disse nationale statistiske oplysninger kombineres med attraktionens egne publikumsanalyser og regnskabstal.

SAGNLANDET LEJRES direkte økonomiske udveksling med samfundet

Sagnlandets direkte, økonomiske udveksling med samfundet viser, at nettobidrag fra samfundet til Sagnlandet i 2021 er på 3.330.535 kr. (I 2020 var samfundets nettobidrag 4.743.061 kr.)

Samfundets samlede økonomiske nettobidrag til Sagnlandet er således 4.217.465 kr. mindre end de samlede driftstilskud på 7.548.000 kr., som Sagnlandet Lejre i 2021 modtog i ordinært driftstilskud fra stat og kommune til sit almennyttige virke.

SAGNLANDET LEJRES direkte økonomiske udveksling med samfundet 2021

BETALT TIL SAMFUNDET		MODTAGET FRA SAMFUNDET	
A-skat, AM-bidrag	4.838.793 kr.	Offentlige, ordinære driftstilskud	7.548.000
ATP	128.711 kr.	Købsmoms, netto	1.166.055
Salgsmoms	1.349.830 kr.	Refusion, fleksjob mv.	998.299
Energiafgifter netto	364.679 kr.	Refusion, sygedagpenge, barsel mv.	316.652
Fleksjobbidrag Stat	91.356 kr.	Refusion, energiafgifter	150.150
AUD, FIB, Barselsfond mv.	190.418 kr.	Div. Offentlige tilskud	115.166
I ALT BETALT DIREKTE TILBAGE TIL SAMFUNDET	6.963.787 kr.	I ALT DIREKTE BETALING FRA SAMFUNDET	10.294.322

NETTOBIDRAG FRA DET OFFENTLIGE

3.330.535 kr.

Målt på regnskabstal har Sagnlandet i 2021 således returneret ca. 56 % (4,2 mio. kr.) af sit ordinære offentlige driftstilskud direkte tilbage til samfundet i kroner og øre.

SAGNLANDETS afledte økonomiske bidrag til omsætning i samfundet

Udover at Sagnlandet sender ca. 56 % af sine offentlige driftstilskud direkte tilbage til samfundet, sikrer Sagnlandets virksomhed og mange besøgende, at andre aktører uden for Sagnlandet kan bidrage positivt til samfundsøkonomien.

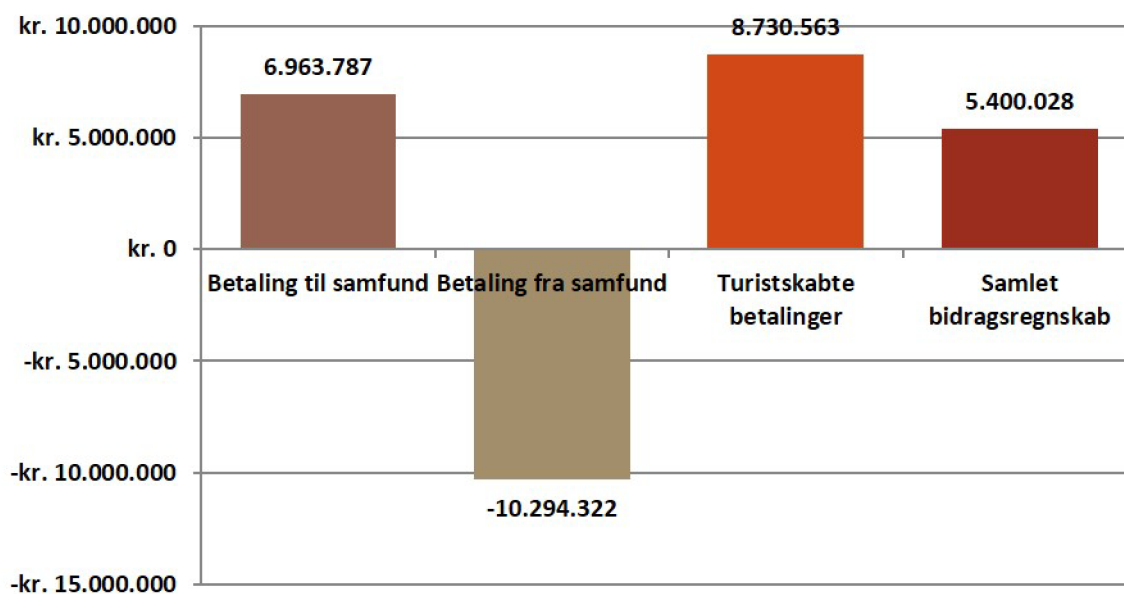
LEDELSESBERETNING

SAMFUNDSREGNSKAB (fortsat)

SAGNLANDET LEJRES afledte økonomiske bidrag til omsætning i samfundet 2021		
Antal besøgende i alt	66.869	
Hvoraf	47.744	kommer til området pga. SAGNLANDET LEJRE
Hvoraf	9.562	besøger området pga. Sagnlandet og andre oplevelser
Hvoraf	9.562	besøger området eller bor i området og besøger derfor Sagnlandet i anden forbindelse
I alt udgør	43.104	af det samlede besøgstal endagsturister
Disse endagsturister skaber en omsætning i samfundet for i alt kr.	18.415.836 kr.	
Af samlet antal besøgende vælger	8.705	at overnatte i området (ca. 15 km's radius)
De overnattende gæster skaber en omsætning i samfundet på kr.	6.528.629 kr.	
Samlet skaber alle de besøgende en omsætning i samfundet på kr.	24.944.466 kr.	udover den omsætning som lægges direkte i SAGNLANDET LEJRE
Heraf udgør kr.	12.472.233 kr.	omsætning i området
SAGNLANDET LEJRE skaber gennem den afledte omsætning	32	arbejdspladser i samfundet udover Sagnlandets egne arbejdspladser
Disse 32 arbejdspladser bidrager med	8.730.563 kr.	til de offentlige kasser i form af moms, A-skat, ATP og lign.
SAGNLANDET LEJRES samlede bidragsregnskab til samfundet er	5.400.028 kr.	Samlet set bidrager Sagnlandet positivt til samfundet alene målt på økonomiske parametre.

Sagnlandets afledte økonomiske bidrag til omsætning i samfundet beregnes ud fra ABS-modellen. Det sker vha. VisitDenmarks økonomiske nøgletal for forskellige turisttypers døgnforbrug (Kyst/Naturturisters døgnforbrug 2021) og sammensætningen af Sagnlandets 66.869 besøg i 2021 opgjort vha. gæsteanalyser.

Sagnlandet Lejres økonomiske udveksling med samfundet 2021

Samlet set skaber Sagnlandets virksomhed et afledt bidrag til samfundet på 8.730.563 kr. i turistskabte

LEDELSESBERETNING

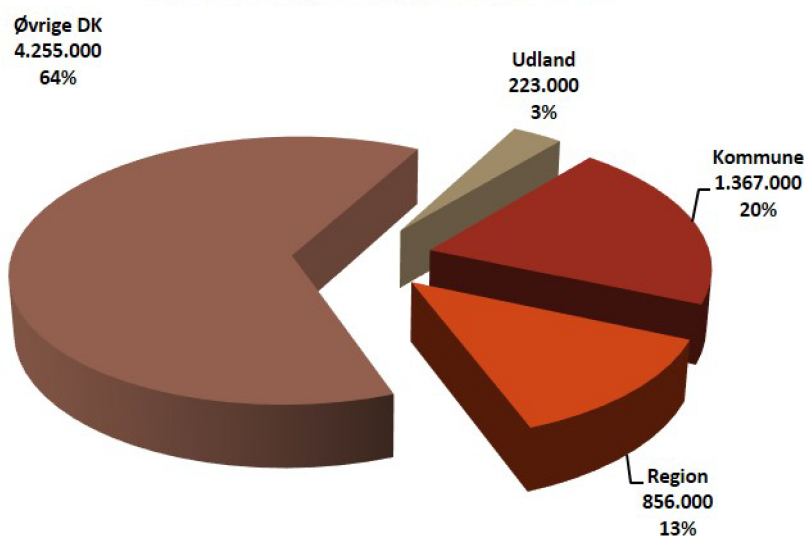
SAMFUNDSREGNSKAB (fortsat)

betalinger gennem jobskabelse ud over Sagnlandets egne arbejdspladser. Når samfundets nettobidrag på 3.330.535 kr. fratrækkes de turistskabte betalinger, har Sagnlandets virksomhed i 2021 givet et positivt nettobidrag til samfundet på i alt 5.400.028 kr. (I 2020 var Sagnlandets nettobidrag 8.227.636 kr.).

SAGNLANDET LEJRES indkøbsstruktur

Sagnlandet anvendte i 2021 i alt 6.701.000 kr. ex. moms i køb af varer og tjenesteydelser. (I 2020 var beløbet på i alt 14.289.000 kr. ex. moms). Den store fald i køb af varer og tjenesteydelser siden sidste år skyldes, at Sagnlandet Lejres store udbygningsprojekt, Sagnkongernes Verden, finansieret af private fonde, på nær inventarproduktion, blev afsluttet i 2020.

Sagnlandet Lejres indkøbsstruktur 2021

Fordeling på Kommune, Region, Øvrige Danmark og Udland viser Sagnlandets bidrag til omsætning i erhvervslivet fordelt på geografi. I 2021 har Sagnlandet lagt betalinger for 1,37 mio. kr. alene i Lejre Kommune til gavn for det lokale erhvervsliv.

I 2020 var beløbet 2,4 mio. kr., i 2019 var det 11,9 mio. kr., i 2018 var det 3,1 mio. kr., i 2017 var det 3,3 mio. kr., i 2016 var det 3,4 mio. kr. Tilbage i 2015, før Sagnlandet Lejre iværksatte sine store udbygningsarbejder, var tallet 0,8 mio. kr.

Konklusion om SAGNLANDET LEJRES betydning i samfundet

ABS-analysen viser, at Sagnlandets samlede virksomhed i 2021 skaber en økonomisk merværdi for samfundet på godt 5,4 mio. kr. alene anskuet ud fra en markedsøkonomisk synsvinkel.

Vi er stolte over at, at økonomisk værdiskabelse også er mulig for en almennyttig institution som Sagnlandet Lejre. Det viser, at brug af offentlige midler i kulturhistorisk arbejde ikke skal opfattes som udgifter men som en investering, der også generer et øget samfundsøkonomisk afkast.

Hertil kommer den allervigtigste, men ikke økonomisk kvantificerbare værdi, der er formålet med Sagnlandets almennyttige arbejde: At skabe og formidle kulturhistorisk viden til samfundets borgere gennem almen folkeoplysning og undervisning. Det er en vigtig indsats, hvor Sagnlandet bidrager til at skabe sammenhængskraft, viden og forståelse hos børn og voksne om vores historiske rødder i et alment dannelsesprojekt. Et dannelsesprojekt der viser, at vi som mennesker er både historieskabte og historieskabende og derfor har ansvar for de handlinger og valg, vi træffer i nutiden med konsekvens for fremtiden.

Anerkendelsen af vores almennyttige og folkeoplysende dimension kommer til udtryk gennem godkendelser, evalueringer og anden opbakning til vores virke:

- Sagnlandet Lejre er klassificeret som et videnspædagogisk aktivitetscenter af Undervisningsministeriet, der støtter med driftstilskud. Et videnspædagogisk aktivitetscenter står for en alternativ og supplerende formidling af vanskeligt tilgængelige fænomener og bygger sin

LEDELSESBERETNING

SAMFUNDSREGNSKAB (fortsat)

vidensformidling på publikums aktive deltagelse. Målet er at børn og voksne får viden og indsigt i natur, historie og videnskab gennem lærerige, praktisk orienterede og udfordrende aktiviteter for alle sanser.

- Sagnlandet Lejre er i 2008 udvalgt af Kulturstyrelsen som én af ”200 særligt udvalgte seværdigheder af national interesse”. Disse seværdigheder symboliseres ved et brunt Johanneskors på vejviserskilte ved landevejene for at gøre opmærksom på, at her ligger en national seværdighed, der er en omvej værd.
- Sagnlandet Lejre er godkendt af SKAT som alment velgørende/-almennyttig institution efter ligningslovens § 8A. Det gør det muligt for givere at fratække gavebeløb i deres skattepligtige indkomst.
- Hendes Majestæt Dronningen har siden 2003 accepteret at være Sagnlandet Lejres protektor.
- Sagnlandet Lejre ligger centralt i Sjællands første nationalpark, Skjoldungernes Land, udpeget af miljøminister og folketing i 2015.
- Sagnlandet Lejre modtog i 2020 Amalienborgmedaljen og Amalienborgprisen i påskønnelse af genskabelsen og formidlingen af Kongehallen samt Sagnlandets øvrige formidling fra jægerstenalder til 1800-tal.
- Sagnlandet Lejre modtog i 2020 Snedkerprisen som innovativ bygherre, der med Kongehallen har vist et prisværdigt eksempel på udøvelse af snedkerhåndværket, der er teknologisk innovativt og præget af stor respekt for håndværkstraditioner.

TAK TIL BIDRAGSYDERE M.FL.

Sagnlandet Lejres årsberetning 2021 skal afrundes med en varm tak til mine engagerede og kreative medarbejdere, frivillige fra Sagnlandets Venner, Sagnlandets ulønnede bestyrelse samt vores mange netværks- og projektpartnere for godt samarbejde og indsatser i årets løb.

Afslutningsvist en varm tak til fonde, puljer, offentlige institutioner, sponsorer og andre, der praktisk og/eller økonomisk har bakket op om Sagnlandets virke i 2021.

For støtte til Sagnlandets Lejres ordinære drift takkes:
Undervisningsministeriet og Lejre Kommune.

For praktisk bistand, projekt- og kompetenceudvikling, partnerskabsaftaler, økonomisk støtte/tilsagn om støtte til udviklingsprojekter og særlige aktiviteter takkes:

A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal (*Projekt Sagnkongernes Verden*), Annie & Otto Johs. Detlefs' Fonde (*1800-tals spisehus & aktivitetsplads*), Augustinus Fonden (*Projekt Sagnkongernes Verden*), Jesper la Cour/Det Fortællende Teater (*"Fra AR-fortælling til Bjowulf"*) Kultur- og Skoletjenesten Midt- og Vestsjælland (*projekt "Adoption af 4b, Allerslev Skole i 3 år*), Lejre Kommune og Roskilde Kommune (*Skoleaftale 2020-2021/2021-2022*) Sagnlandets Venner i Lejre (*frivillig hjælp*).

For sponsorater samt støtte til Sagnlandets almennyttige formål takkes:

Furi Appel og Gunnar Niskers Fond. Medlemmerne af Sagnlandet Lejres Erhvervsklub (BDO - Statsautoriseret revisionsaktieselskab, København; BDO - Statsautoriseret revisionsaktieselskab, Roskilde; Beierholm Revision, Himmelev; Bondeskovgård Savværk; Clio Online; Dansk Drone Kompagni; Danske Bank, Roskilde Afd.; Danheim Music; Eduard Troelsgaard Rådgivende Ingeniører A/S; Emil Nielsens Smedeværksted A/S; Elgaard Architecture; Gundested Campinghaver; Hegnsmontagen; Honestus & Partnere; Julius Nielsen & Søn A/S; Knit Garden ApS; Hoffmann, aps; Kirkebjerggaard Landskabspleje; KnitGarden; KonditorBager Lejre; MaDahm Consulting; Nyborg & Rørdam Advokatfirma P/S; Restaurant Herthadalen; SB Murer ApS; Roskilde; Vestergaard Company A/S; VVS Firmaet Bad Experten A/S; Wohlert Arkitekter; Åvang Aps. - Byg, Anlæg & Park) samt frivillige private bidragsydere.

LEDELSESBERETNING

REDEGØRELSE FOR GOD FONDSLEDELSE

Redegørelse for uddelingspolitik

Fondens formål er at drive et forskningscenter for udførelse af etnologiske, historiske og arkæologiske eksperimenter, gennemførelse af hertil hørende forskningsopgaver, og at viderebringe resultaterne gennem videnskabelige kanaler og gennem en aktiv formidling og undervisning.

Det er ledelsens opfattelse, at dette formål bedst tilgodeses ved at anvende de resultater, som genereres af fondens erhvervsmæssige drift til geninvestering inden for fondens eget regi, idet der herved er mulighed for at forøge fondens aktivitetsniveau. Der er derfor på nuværende tidspunkt ikke forventning om eksterne uddelinger.

Ifølge vedtægterne har fonden et almennyttigt og velgørende formål.

Redegørelse for god fondsledning mv.

Lovpligtig redegørelse for god fondsledning, jvf. årsregnskabslovens § 77 a

Fonden er omfattet af anbefalinger for god fondsledning. I det følgende redegøres for, om fonden følger anbefalingerne, og vedrørende de anbefalinger, som ikke følges, forklares dette nærmere.

Åbenhed og kommunikation: Fonden følger anbefalingen.

Bestyrelsens opgaver og ansvar: Fonden følger anbefalingerne, bortset fra anbefaling nr. 2.3.4., hvor fonden i stedet alene oplyser bestyrelsesmedlemmernes navn, køn og stilling, da fonden er almennyttig og bestyrelsen ulønnet i tråd med fondens værdisæt, og idet alle midler alene anvendes til realisering af fondens non-profit formål samt anbefaling 2.5.2, hvor fonden ikke har en fast aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmer, idet bestyrelsesmedlemmernes kompetencer vægtes højere end alder.

Ledelsens vederlag: Fonden følger anbefalingerne, dog er fondens bestyrelse ulønnet i tråd med Fondens almennyttige formål og værdisæt.

Bestyrelsen: Bestyrelsen består af 6-9 medlemmer. Rekruttering til fondens bestyrelse sker med henblik på at sikre, at bestyrelsen repræsenterer et bredt spekter af de kompetencer, der tilsammen mindst dækker videnskabelige, attraktionsfaglige, ledelsesmæssige, økonomiske og politisk-strategiske kompetencer.

Bestyrelsen sammensættes som følger:

- Den til enhver tid siddende borgmester i Lejre Kommune
- Mindst 1 medlem skal have relevant videnskabelig kompetence
- Mindst 1 medlem skal have attraktionsfaglig kompetence
- Mindst 1 medlem skal have ledelsesmæssig kompetence
- Mindst 1 medlem skal have økonomisk kompetence
- Mindst 1 medlem skal have politisk-strategisk kompetence

Bortset fra bestyrelsesposten, der besættes af borgmesteren i Lejre Kommune, vælger bestyrelsen selv bestyrelsesmedlemmerne. Bestyrelsesmedlemmerne, bortset fra borgmesteren i Lejre Kommune, udpeges for en periode på 2 år af gangen.

Fondens bestyrelse har i takt med omverdenens interesse herfor arbejdet med at sikre øget åbenhed og transparens om fondens forhold, bl.a. via en udbygget hjemmeside. Der henvises til følgende hjemmeside: <http://www.sagnlandet.dk/god-fondledning/>

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	2021 kr.	2020 kr.
NETTOOMSÆTNING	1	23.392.555	25.538.588
Vareforbrug	2	-2.162.431	-2.401.272
Andre driftsindtægter	3	526.298	11.860.236
Eksterne omkostninger	4	-4.213.651	-6.399.783
BRUTTORESULTAT		17.542.771	28.597.769
Personaleomkostninger	5	-15.058.416	-11.761.262
Af- og nedskrivninger		-1.327.662	-1.335.962
Andre driftsomkostninger	6	-517.024	-8.292.984
DRIFTSRESULTAT		639.669	7.207.561
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		-818.550	-560.424
Andre finansielle omkostninger		-129.458	-100.826
RESULTAT FØR SKAT		-308.339	6.546.311
Skat af årets resultat		0	0
ÅRETS RESULTAT		-308.339	6.546.311
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING			
Henlæggelse til særlige vedligeholdelsesopgaver		0	6.120.000
Overført resultat		-308.339	426.311
I ALT		-308.339	6.546.311

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	2021 kr.	2020 kr.
Grunde og bygninger.....		51.965.540	53.258.847
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....		179.030	213.385
Dyrebestand.....		76.000	84.500
Materielle anlægsaktiver.....	7	52.220.570	53.556.732
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder.....		67.023.650	67.842.200
Finansielle anlægsaktiver.....	8	67.023.650	67.842.200
ANLÆGSAKTIVER.....		119.244.220	121.398.932
Varer i butik/kiosk.....		363.532	242.166
Wrapballer og brænde.....		38.200	20.221
Personaletøj og dragtværksted.....		25.225	34.279
Varebeholdninger.....		426.957	296.666
Tilgodehavender fra salg.....		57.987	6.150
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder.....		6.005.090	5.777.268
Andre tilgodehavender.....		123.574	3.771.072
Periodeafgrænsningsposter.....		140.240	175.761
Tilgodehavender.....		6.326.891	9.730.251
Likvider.....		8.201.252	7.803.137
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		14.955.100	17.830.054
AKTIVER.....		134.199.320	139.228.986

BALANCE 31. DECEMBER

PASSIVER	Note	2021 kr.	2020 kr.
Grundkapital.....		300.000	300.000
Reserve til særlige vedligeholdelsesopgaver.....		7.200.000	7.200.000
Overført overskud.....		650.321	958.661
EGENKAPITAL.....		8.150.321	8.458.661
Periodisering Velkomstcenter 2009.....		40.097.382	41.161.029
Andre hensættelser.....		76.184	76.184
Periodisering Sagnkongernes Verden og 1800-tals Spisehus.....		84.149.256	85.663.929
HENSATTE FORPLIGTELSER.....		124.322.822	126.901.142
Anden gæld.....		0	707.277
Langfristede gældsforpligtelser.....	9	0	707.277
Gæld til pengeinstitutter.....		14.533	0
Nordea Mastercard.....		6.233	38.137
Leverandører af varer og tjenesteydelser.....		846.444	2.513.522
Anden gæld.....		506.162	393.162
Periodeafgrænsningsposter.....		352.805	217.085
Kortfristede gældsforpligtelser.....		1.726.177	3.161.906
GÆLDSFORPLIGTELSER.....		1.726.177	3.869.183
PASSIVER.....		134.199.320	139.228.986
Eventualposter mv.	10		
Nærtstående parter	11		

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Grundkapital	Reserve til særlige vedligeholdelsesopgaver	Overført overskud	I alt
Egenkapital 1. januar 2021.....	300.000	7.200.000	958.660	8.458.660
Forslag til resultatdisponering.....			-308.339	-308.339
Egenkapital 31. december 2021.....	300.000	7.200.000	650.321	8.150.321

NOTER

	2021 kr.	2020 kr.	Note
Nettoomsætning			1
Entreindtægter.....	5.970.040	7.638.398	
Varesalg, butik og kiosk.....	3.235.897	3.371.464	
UVM (Kommunalreform driftstilskud).....	5.263.000	5.376.000	
Lejre Kommune.....	2.285.000	2.285.000	
Donationer til Velkomstcenter 2009.....	1.063.647	1.063.647	
Øvrige tilskud.....	0	1.126.000	
Diverse offentlige tilskud.....	115.166	60.166	
Turistinformation Lejre Kommune.....	0	90.000	
Momskompensation.....	225.274	68.233	
Donationer til Sagnkongernes Verden.....	1.171.276	1.998.554	
Undervisning/formidling.....	791.770	455.314	
Diverse salg momspligtig.....	329.790	185.411	
Diverse leje og gebyr.....	137.928	155.128	
Dyrehold.....	35.136	21.755	
Kost og logi momspligtig.....	181.515	109.371	
Møde, event og konference.....	451.056	263.575	
Fortidsfamilier.....	484.180	453.120	
Gavebidrag.....	1.190.333	357.275	
Sponsorater.....	219.167	224.167	
Diverse indtægter.....	12.720	6.350	
Donationer til Videsøhus.....	229.660	229.660	
	23.392.555	25.538.588	

I nettoomsætningen indgår tilskud fra Undervisningsministeriets tilskudsordning for Videnspædagogiske Aktivitetscentre (VPAC) med 5.263.000 kr. Tilskuddet er anvendt til delmålene formidling, undervisning samt ekstern kommunikation, netværk, samarbejder og revision.

Vareforbrug

I vareforbruget indgår tilskudsberettigede omkostninger, relateret til tilskud fra Undervisningsministeriets tilskudsordning for Videnspædagogiske Aktivitetscentre (VPAC), til køb af materialer og ydelser med samlet 1.645.083 kr., hvoraf 512.641 kr. vedrører delmålet formidling, 286.476 kr. vedrører delmålet undervisning og 845.966 kr. vedrører delmålet ekstern kommunikation, netværk og samarbejder.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter er faldet med 11.333.938 kr. i forhold til regnskabsåret 2020 fordi fonden sidste år havde væsentlig byggeaktivitet, hvor fonden agerede indkøbscentral og viderefakturerede byggeomkostninger til Ejendomsselskabet Sagnlandet Lejre A/S

Eksterne omkostninger

I eksterne omkostninger indgår tilskudsberettigede omkostninger, relateret til tilskud Undervisningsministeriets tilskudsordning for Videnspædagogiske Aktivitetscentre (VPAC), til ydelser med samlet 75.429 kr. revision, rådgivning og anden regnskabsmæssig assistance.

Note

4

NOTER

	2021 kr.	2020 kr.	Note
Personaleomkostninger			5
Antal personer beskæftiget i gennemsnit:	37	34	
Løn og gager.....	13.725.848	10.637.675	
Pensioner.....	709.790	721.075	
Andre omkostninger til social sikring.....	240.684	160.504	
Andre personaleomkostninger.....	382.094	242.008	
	15.058.416	11.761.262	

Oplysninger om ledelsesvederlag er udeladt i henhold til undtagelsesbestemmelsen i årsregnskabslovens § 98b, stk. 3, nr. 2.

Fondens og datterselskabet Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S' bestyrelse har ikke modtaget vederlag indeværende og sidste regnskabsår.

I personaleomkostningerne indgår tilskudsberettigede omkostninger, relateret til tilskud fra Undervisningsministeriets tilskudsordning for Videnspædagogiske Aktivitetscentre (VPAC), til lønninger med samlet 9.887.943 kr., hvoraf 5.618.594 kr. vedrører delmålet formidling, 3.325.076 kr. vedrører delmålet undervisning (løn og booking) og 944.273 kr. vedrører delmålet ekstern kommunikation, netværk og samarbejder.

Andre driftsomkostninger			6
Andre driftsomkostninger er faldet med 7.775.960 kr. i forhold til regnskabsåret 2020 fordi fonden sidste år havde væsentlig byggeaktivitet, hvor fonden agerede indkøbscentral og viderefakturerede byggeomkostninger til Ejendomsselskabet Sagnlandet Lejre A/S med en avance på 2%.			

	Grunde og bygninger	Andre anlæg,		Dyrebestand	7
		driftsmateriel og inventar			
Kostpris 1. januar 2021.....	66.435.636	676.764		84.500	
Afgang.....	0	0		-8.500	
Kostpris 31. december 2021.....	66.435.636	676.764		76.000	
Af- og nedskrivninger 1. januar 2021.....	13.176.789	463.379		0	
Årets afskrivninger	1.293.307	34.355		0	
Af- og nedskrivninger 31. december 2021.....	14.470.096	497.734		0	
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2021..	51.965.540	179.030		76.000	

NOTER

		Note
Finansielle anlægsaktiver		8
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	
Kostpris 1. januar 2021.....	68.500.000	
Kostpris 31. december 2021.....	68.500.000	
Værdireguleringer 1. januar 2021.....	-657.800	
Årets værdireguleringer	-818.550	
Værdireguleringer 31. december 2021	-1.476.350	
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2021.....	67.023.650	
Kapitalandele i dattervirksomheder (kr.)		
Navn og hjemsted	Egenkapital	Årets resultat
	Ejerandel	
Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S, Lejre.....	67.023.650	-818.550
		100 %
Langfristede gældsforpligtelser		9
	31/12 2021 gæld i alt	Afdrag næste år
		Restgæld efter 5 år
		31/12 2020 gæld i alt
Anden gæld.....	0	0
	0	0
		707.277
		707.277
Eventualposter mv.		10
Eventualforpligtelser		
Fonden har indgået operationelle leje- og leasingaftaler med en årlig ydelse på 56 tkr.		
Leje- og leasingaftalerne har en gennemsnitlig restløbetid på 13 måneder med en samlet restleje- og leasingforpligtelse på 80 tkr.		
Huslejeforpligtelser		
Fonden har indgået huslejeforpligtelser, der på balancetidspunktet udgør 3.309 tkr. i uopsigelighedsperioden.		

NOTER**Note****Nærtstående parter**

11

Fondens nærtstående parter omfatter følgende:

Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S, CVR-nr. 38 24 37 64, som er datterselskab til fonden.

Transaktioner med nærtstående parter

Fonden har ikke haft væsentlige transaktioner, der ikke er indgået på markedsmæssige vilkår.

- Husleje opkrævet af Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S på 439.847 kr.
- Lån ydet fra fond til Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S på 227.821 kr.
- Finansiering ydet af fond til Ejendomsselskabet Sagnlandet A/S på 517.024 kr. vedrørende forbedring af bygning.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for FONDEN SAGNLANDET LEJRE, HISTORISK-ARKÆOLOGISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSCENTER for 2021 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B med tilvalg af regler fra regnskabsklasse C og de særlige tilpasninger som følge af, at der er tale om en erhvervsdrivende fond.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætning indregnes ekskl. moms og afgifter og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Som indtægtskriterium anvendes for entréindtægter mv. betalingstidspunktet, og for salg af varer- og tjenesteydelser anvendes faktureringstidspunktet.

Tilsagn om tilskud til hel eller delvis dækning af konkrete projekter indtægtsføres i takt med at omkostningerne vedrørende projekterne udgiftsføres. Indtægter ved udlejning, indtægtsføres over udlejningsperioden.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, leasingomkostninger mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til fondens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder

I moderselskabets resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte tilknyttede virksomheders resultat efter fuld eliminering af intern avance/tab og fradrag af afskrivning på goodwill.

Ved afhændelser indregnes eventuel fortjeneste, når de økonomiske rettigheder knyttet til de solgte kapitalandele overføres, dog tidligst når fortjenesten er realiseret eller anses som realisabel. Desuden indgår realiserede tab udover nedskrivninger, når sådanne må konstateres.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renteindtægter og -omkostninger mv. Finansielle indtægter og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Bygninger samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid.

Indgangsbygningen er dog i 1998 ekstraordinært afskrevet med 3 mio. kr. svarende til tilskuddet fra Velux Fonden af 1981 og Villum Kann Rasmussen Fonden.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi:

	Brugstid	Restværdi
Bygninger.....	50 år	0%
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....	5-10 år	0%

Fortjeneste eller tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter eller andre driftsomkostninger.

Dyrebestand

Dyrebestand måles til anslået markedspris/kostpris.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i måles i moderselskabets balance efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill opgjort efter overtagelsesmetoden.

Ved køb af virksomheder inden for koncernen anvendes sammenlægningsmetoden, hvor sammenlægningen anses for sket på overtagelsestidspunktet og med anvendelse af bogførte værdier på de overtagne aktiver og forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives i det omfang, det vurderes som uerholdeligt. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser i det omfang, fonden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække dattervirksomheders underbalance.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Genindvindingsværdi er den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealiseringsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer opgøres som anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre hensatte forpligtelser

Når det er sandsynligt, at de totale omkostninger vil overstige de totale indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes det samlede tab, der må påregnes på entreprisen. Hensættelsen indregnes som omkostning under produktionsomkostninger.

Gældsforpligtelser

Amortiseret kostpris for kortfristede gældsforpligtelser svarer normalt til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Under periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver indgår modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til kursen på transaktionsdagen.